

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

SVENSK VINTER. — FOTO. K. ÖBERG, LUDVIKA.

23:DJE ÅRG.

DEN 19 MARS 1922.

N:o 25.

foto. Jäger Skåm.

Agnes Brantberg.

Kliché: Göta Bildtryck & Klichéanstalt, Gbg.

Innan Agnes Branting börjat sin verksamhet som teoretiker och praktiker på den kyrkliga textilkonstens område, var det ytterst få i vårt land, som visste något om vad som fanns hos oss av dess dölda skönhets-skatter och vad alla de ofta trasiga och för den ytlige betraktaren oansenliga resterna av skrudar och dylikt, som i ganska stora mängder finnas i våra kyrkor, hade att lära eftervärlden. En del av de märkligare praktiska sakerna bland kåpor och mässhakar, antependier och kalkdukar, voro ju sedan länge kända från museér och domkyrkornas skrudkatter samt publicerade, men så gott som undantagslöst i för dess stoff och speciella karaktär alldeles okända avbildningar och med en text, som väl ofta något så när satte in dem i deras tidssammanhang, men som aldrig gav något utöver en allmän upplysning. Då Agnes Branting började syssla med kyrklig textil konst, såg hon på dem med alldeles nya ögon, och det är just denna omedelbarhet i förhållande till materialet, som alltid har varit hennes stora och egenartade förtjänst. Ingen, åtminstone i vårt land, har före henne verkligen sett på våra gamla textilier. Hon anade redan från början och fick under åren allt större klarhet i, att för att uppfatta gångna tiders vävnader och broderier, fick ingenting underlåtas i fråga om det rent tekniska vid en undersökning, vare sig det gällde material, struktur på vävnader, styngens riktning och längd, trådens beskaffenhet och art. Hennes blick är dock aldrig närsynt petig, utan alltid den praktiska kvinnans. Redan från sin ungdom van vid praktisk utövning av all möjlig slags textilkonst, har hon förvärvat en nästan otrolig lätthet att bedöma arten av de föremål, med vilka hon handskas, speciellt deras rent praktiskt tekniska sida. Vid sidan av denna hennes så att säga hantverksmässiga rutin har hon också ofta en rent konstnärlig-intuitiv blick, som för henne som för ingen annan låter föremålen avslöja sina hemligheter, och utan vilken en om än aldrig så noggrann undersökning av färg och stoff, stil och teknik måste ge negativt resultat. Denna hennes praktiska och sakliga blick i förening med den skapande fantasien har givit lösningen på många gåtor. Ett exempel är hennes intressanta arbete om Drottning Margaretas gyllene klädning i Upsala domkyrka, publicerad 1911. Agnes Brantings kvinnliga uppfattning sade henne genast, att detta underliga plagg måste vara en så och så tillskuren klädning, och med tillhjälp av efter originalet ritade skärningsmönster och jämförelse med andra likadant sydda i konsten avbildade kläder samt med stöd av de rätt rika historiska källorna klarade hon sin mening att denna synnerligen praktfulla granatäpplemönstrade guldtygsklädning med största sannolikhet måste varit Unionsdrottningen Margaretas. I en annan mindre, men ytterst lärrik uppsats i Slöjdföreningens tidskrift 1915 om en mässhake i Skara Domkyrka uppvisar hon exakt med stöd av mätningar och mönster, hur detta av senare tiders kyrkliga moder svårt vandaliserade och omändrade plagg en gång sett ut. Varje liten detalj på de gamla föremålen har något att berätta henne som hon med avundsvärd lyhörighet förstär att avlyssna. På ett enda litet spetsfragment på en stola (prästerlig bandformig halslinda) letar hon med praktiska försök ut hela tekniken. Småsaker som av en otränad betraktare helt säkert skulle förbigås som oväsentliga eller ej alls uppmärksammas, bliva för henne ofta ledtråden till utfinnande av nya sanningar.

Agnes Brantings stora teoretiska begåvning och fantasi, stimulerad av hennes med åren allt rikare, allt mera omfattande erfarenhet och kännedom om våra gamla textilskatter, såväl kyrkliga som profana, har framdrivit en ganska omfattande författarverksam-

het mest uppsatser i tidskrifter och kyrkliga utställningars publikationer, men även några större verk av vilka den för två år sedan utkomna "Textil skrud i svenska kyrkor" ger en förträfflig vägledning vid studiet av dylika ting, på samma gång som den ger en överblick av vårt textilbestånd ända från de äldsta bevarade plaggen till våra dagar. Den rent liturgiska användningen av dessa har tillvunnit sig författarinnans största intresse och uppmärksamhet, och boken ger i mycket förklaringen på Agnes Brantings praktiska verksamhet.

Vid sidan av sin rent teoretiska forskning och sin författarverksamhet bedriver Agnes Branting synnerligen omfattande praktiska arbeten. Egentligen borde man ju säga att det är den teoretiska verksamheten hos henne, som blivit en nödvändig följd av hennes konstnärliga och praktiska utövande av textilkonst. Redan som ung, sedan hon genomgått Tekniska skolan i Stockholm 1880—84, började hennes bana. 1887 kom hon till Handarbetets Vänner och var denna anstalts chef under åren 1891—1904, varefter hon grundade Licium, den textilateljé, som fortfarande är hennes förnämsta verksamhetsalt.

Licium har på sitt program att utöva textil konst i fosterländsk och konsinärlik riktning, och just i detta avseende är ingen lämpligare att leda dess verksamhet än Agnes Branting. Den verksamhet som mönsterritiska och även stundom som utövande textilkonstnär, som hon förr bedrev, har hon nu så gott som alldeles övergivit, och det är ändå märkvärdigt, att hon kan bära den väldiga arbetsbörda, som vilar på hennes axlar. Entusiasmen för arbetet och en alldeles medryckande vitalitet gör dock att hon medhinner en för vanliga människor osedvanligt rik och omfattande verksamhet. Såsom Liciums konstnärliga chef bär hon till en viss grad ansvaret för allt som utgår därifrån, och som till största delen omfattar kyrkliga och heraldiska föremål. Om till exempel en kyrka inkommer med begäran om ett antependium, tillverkar icke Licium ett dylikt efter mått utan vidare, men noggrann kännedom togs om dess plats i kyrkan, omgivningens karaktär och färger, korets belysning med mera, vilket allt under den förfalloperiod, som vi nu få hoppas nalkas sitt slut, betraktades som bisaker, eller rättare icke alls betraktades. Vanligen vill beställaren också så gott som genast ha ett kostnadsförslag, och en del alldeles speciella önskingar måste i många fall också respekteras och i möjligaste mån bringas i harmoni med de konstnärliga kraven. Allt detta har då Agnes Branting att sörja för, om hon också i de allra flesta fall sedan överlåter själva ritningen och utförandet åt sina konstnärliga medarbetare. Bland de starkaste namnen på dessa må namnas O-car Brantberg, Sofia Gisberg och Ruth Håberg.

Vid stoffval och dylikt är Agnes Branting alltid den inspirerande faktorn, och just när det gäller att bedöma ett tygs eller ett broderis avståndsverkan och följderna av sammansättandet av olika material, användande av en mera summarisk och stor eller en fin och petig teknik, utväljande av mot tiden motståndskraftiga silkessorter och stoffer, har Liciums ledarinna en synnerligen rik, ja ovärderlig hjälp i den skatt av erfarenheter, som hon förvärvat genom umgänget med gammal förmämlig och traditionell svensk textilkonst. Icke minst som konstnärligt inspirerande faktor har detta intima umgänge varit av den största betydelse. Gamla vackra idéer tagas ofta upp och omsätts i modärn, men dock traditionstrogen anda. Inom den rörelse, som just nu inom den kyrkliga konsten verkar så flitigt att utrota tarvlig lenterian, dålig teknik och billiga effekter, går Agnes Branting i spetsen och bedriver med en ofta icke just ekonomiskt givande, men idealistiskt färgad kamp för det

goda och gedigna materi-
alets, den omsorgsfulla och
vårdade teknikens rätt.
Mycket återstår naturligtvis
ännu att lära just i beräk-
nande av effekter, och med
varje sak vinnes säkert
en om än liten erfarenhet.
Agnes Branting berättade
en gång, hur oerhört intres-
sant och lärorikt det var
att samarbeta med Zorn,
då denne för några år se-
dan ritat Västmanlands-Dala
nationens fana och själv deltog
i utplockande av färgerna.

Som ett apropå härtill
visade fröken Branting i da-
garna Uppsala studentkårs
nya standar, som nu hänger
färdigt på Licium. Även
ett stort antependium med
svart botten och ett större
figurbroderi, "Kristi grav-
läggning", av Oscar Brandt-
berg, är under arbete för
Morlanda kyrka i Bohus-
län såsom en gåva från en
privatperson.

Jämte den rika verksam-
heten hos Licium hinner

19 Mars 1922 Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
• ILLUSTR. • • MAGASIN •

Agnes Branting med att
övervaka föreningen Pietas'
konservering, som bedrivs
delvis med statsunderstöd.
Det är lärorikt att i Statens
Historiska Museum genom-
gå de kapslar med fotogra-
fier av där behandlade textil-
föremål, som alltid fotogra-
feras före och efter repara-
tionen. Det händer, att sa-
ker, som komma dit som
formlösa trasor, lämna ate-
liern i ett så pass helt skick,
att man nästan undrar, var-
för de någonsin behandlats.
Agnes Branting är utan tv-
ivel den mest modärnt sko-
lade textilkonserverator vi
hava för närvarande.

Agnes Branting har i da-
garna fyllt sextio år. Hon
föddes 27 februari 1862
i Nysund i Värmland och
kom, som nämnts, tidigt till
Stockholm, där hon redan
från början deltog i det för-
nyelsearbete av den sven-
ska textilkonsten, varuti
hon ännu med en sådan
glädje och framgång deltar.

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIG-
GANDE N:R.

I rödbrun dubbeltonfärg.
FRU TORA TEJE i "Javanesiska dockan"
vari hon jämte herr Gösta Ekman gör en
glansande turné genom våra större stä-
der. — Se föreg. n:r samt bilden nedan

TVÅ AMERIKANSKA
MINNESMYNT.

Överst:
MISSOURIHALLVDOL-
LARN.

Nederst:
FREDSDOLLARN.
Text å sid 395.

Efter fotografier.

Efter fotografier.

Kliché: Cofo, Öbg.

skilt populära ministerparet ägnar sig, vid sidan av allvarigare
sysslor, med förkärlek åt vår vintersport, speciellt skidor, och vår
bild är tagen vid en skidfärd som mr och mrs Morris företog i
Norra Sverige.

Kliché: Sjöberg, Öbg.

Vid Svenska Författareföreningens sammanträde den 27 februari valdes till ordförande efter redaktören, dr Karl Wählin, som önskat tråda tillbaka, författaren *Ejnar Smith*. I andra förslagsrummet stod författaren Axel Lundegård. Med detta nyval av ordförande har Svenska Författarföreningen sannolikt träffat den rätta förmågan för förtroendeposten i fråga. Förutom sin framskjutna och representativa plats bland svenska författare har hr Smith gjort sig känd som en ovanligt initiativrik

Nedanst. portr.:

FÖRFATTAREN EJNAR SMITH nyvald till ordförande i Svenska Författarföreningen.

För porträtt. — Kläd: G&S, Gbg.

Foto: Amberg & Frantz, Sthlm. Kläd: G&S, Gbg.
SVENSK PREMIÄR Å K. TEATERN: "PENSION BELLEVUE", Skådespel av Ernst Didring Fru Harriet Bosse (Elsa) och herr Lars Hanson (furst Kałnowski). Scenbild. Text å sid. 394.

och iderik man, vilken såsom samtidigt skicklig jurist synes ovanligt väl skickad att tillvarata föreningens såväl litterära som praktiska intressen.

*

Den uppburne författaren och konstkritikern *Tor Hedberg* i Stockholm fyller den 23 mars 60 år.

Tor Hedbergs gärning såsom skriftställare och kritiker särskilt inom de bildande konsterna är alltför väl känd och tillhör ännu alltför mycket samtiden att en närmare redogörelse skulle vara påkallad. Bland det antal betydande verk varmed Tor Hedberg riktat svensk dramatik kan med skäl erinras om sorgespelet *Johan Ulfstierna* som

För porträtt.

SKRIFTSTÄLLAREN TOR HEDBERG. 60 år den 23 mars.

Kläd: G&S, Gbg.

Vidst. bild: FRU TORA TEJE OCH HERR GÖSA EKMAN I "JAVANESISKA DOCKAN" vid dess stora premiärsuccès å Gävle Teater. En annan scenbild återfinnes närmast följande n:r.

Kläd: G&S, Gbg.

på sin tid var en stående succéspjäs. För hela den publiken. Forts. å sid. 394.

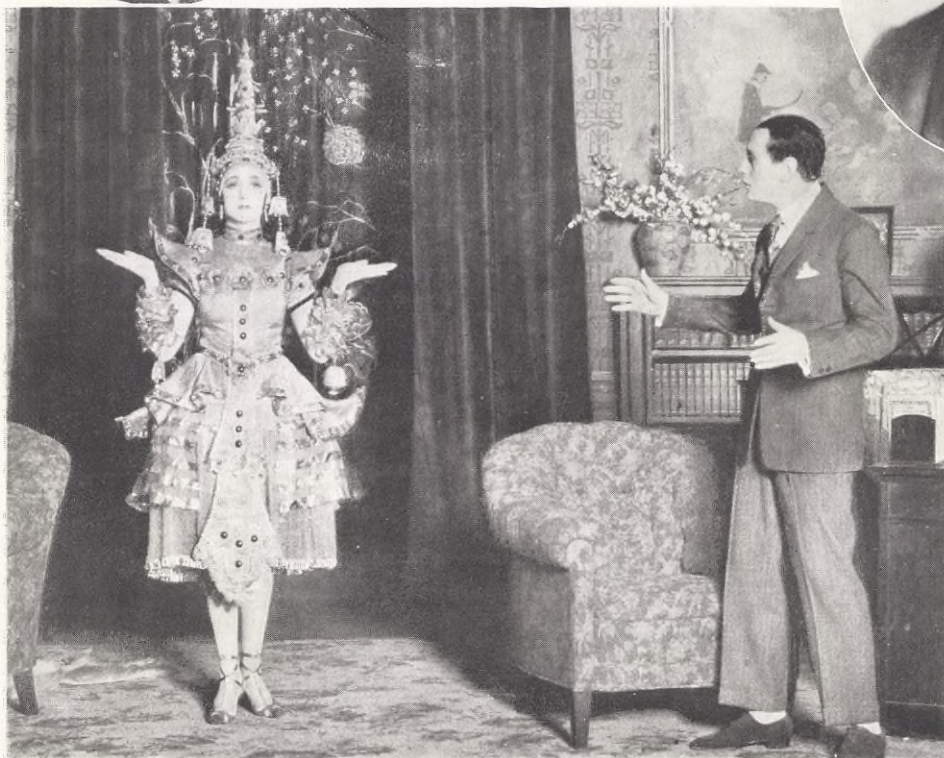
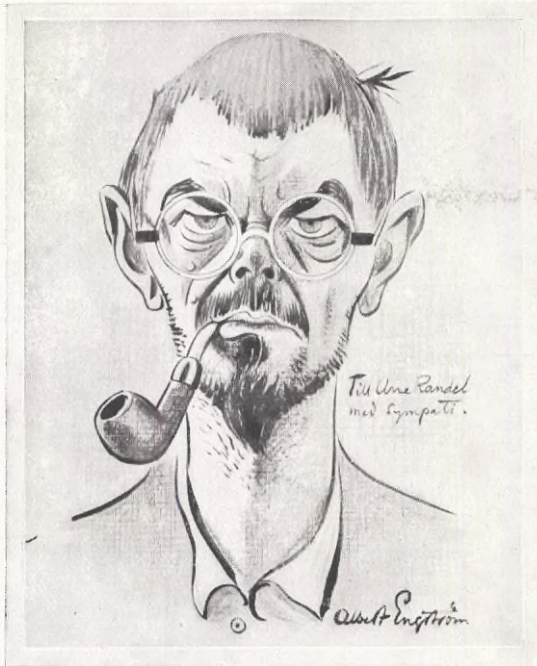

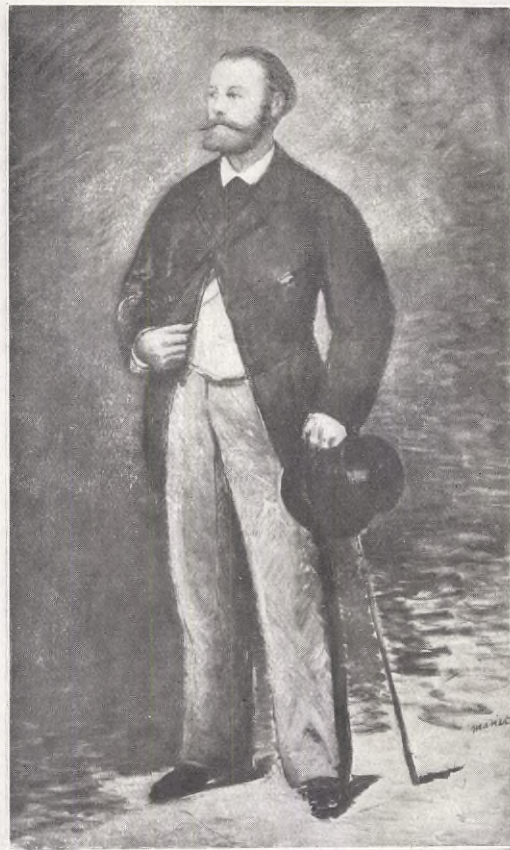
Foto. Reimers, Gäfla.

TILL STRIX 25-ÅRSJUBILEUM: Sättoporträtt av Albert Engström. — Kliché: Sjöberg, Gbg.

Strix, Albert Engströms skämttidning, jämte Söndags Nisse en av landets två verkliga skämttidningar, firar i dagarne sitt 25-års jubileum med en rolig utställning i Gummesons Konsthandel.

Jubileet firas i lika hög grad av *Albert Engström* själv som alltifrån starten och tills nu med oförminskad satir och humor gisslar det svenska folket, som av tidningen. Utställningen omfattar också huvudsakligen teckningar av hans hand. Vi återfinna här "Kollingen" och hans "svärmor fröken Karlson" och alla de andra roliga typerna ur *Strix'* rika galleri. Men även andra förnåma medarbetare äro representerade: Ivar Arosenius, Hilding Nyman, Knut Stangenberg, Carl

Efter fotografien. Kliché: Sjöberg, Gbg.
MANET-UTSTÄLLNINGEN I NATIONALMUSEUM.
Porträtt av Antonin Proust. — Text å sid. 394.

Larsson och t. o. m. Bruno Liljefors (med en lustig jaktbild av Albert Engström).

Efter fotografien

MANET-UTSTÄLLNINGEN: Världsutställningen i Paris 1867.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

KRONPRINSEN BEVISTAR VINTERFÄLTTJÄNSTÖVNINGAR I JÄMTLAND.

Fotos. Olsson, Östersund.

FRÅN VINTERFÄLTTJÄNSTÖVNINGARNE I ÅS (JÄMTLAND). Överst: 1 Kronprinsen. 2. Överste G. Lilliehöök, överste och chef för Jämtlands fältjägarereg:te. Nederst t. v. Kronprinsen inspekterar skidlöparne. T. h. Bivack.

De stora *vinterfälttjänstövningarna i Östersunds-trakten*, vari även studentkompanierna deltog, ägde rum den 6-8 mars med förläggning till Ås.

Kronprinsen hade upprest till Östersund dels för att övervara fälttjänstövningarna samt dels för att bese Torsta lantmannaskola och Birka folkhögskola, vikingagravarna m. m. I övningarna deltog manskap ur Jämtlands fältjägareregemente och till detta regemente förlagda kontingenter från Svea livgarde och Göta livgarde, det till gamla Frösö läger förlagda manskapet samt en division ur Norrlands artilleriregementen och ovan nämnda studentkompanier,

tillsammans cirka 1,200 man. De i övningarna deltagande trupperna voro fördelade på två mot vandra stridande styrkor, en mindre nordlig vilkens manskap dirigerades mot den söderifrån kommande större styrkan.

Övningarna gynnades av synnerligen goda väderleksförhållanden. Kronprinsen, som uttryckt sin stora tillfredsställelse med Jämtlandsfärden, uppvaktades vid avfärden från Ås av lärare och elever vid lantmannas- och folkhögskolorna samt av en talrik samling ortsbor.

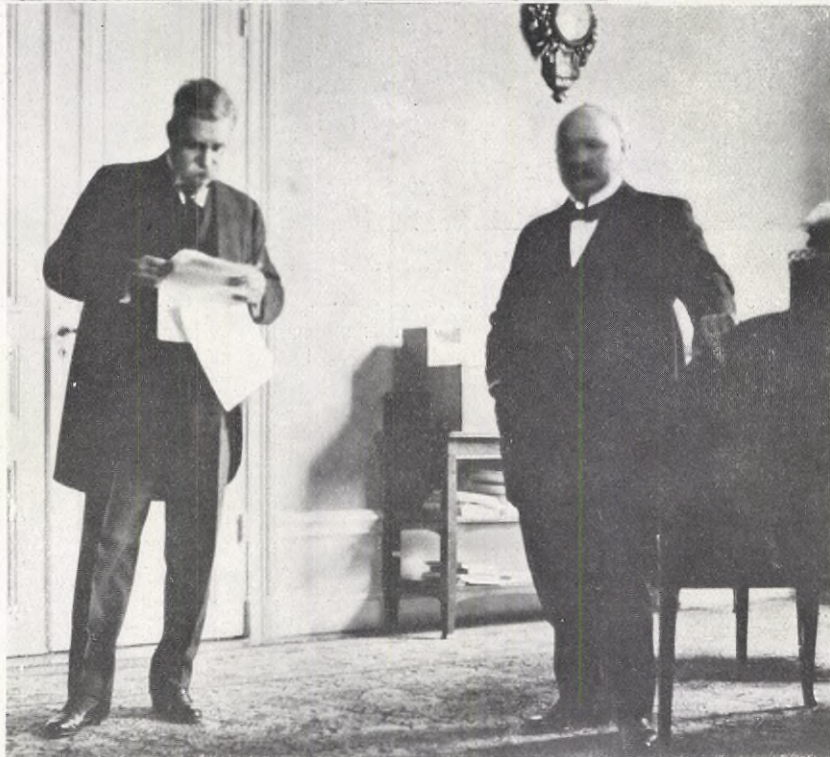

Talaren påpekade dock samtidigt med allvar det stora ansvar som i dessa brydsamma tider påvilar en och var i ledande ställning — oavsett vilket läger han tillhör — som äger inverkan på den allmänna opinionen. Förutsättningen för ett lyckligt genomförande av regeringens arbetslöshetspolitik vore undvikande av slitningar och undanröjande av sådana oroselement som hota att äventyra hundratusenden

DE ARBETSLÖSAS STORA DEMONSTRATIONSTÅG PÅ VÄG TILL MYNTTORGET.

En arbetslöshetsdeputation av arbetardelegerade landet runt uppvaktade söndagen den 12 mars eiter ett stort demonstrationsmöte å Norra Bantorget i Stockholm regeringen. I deputationens skrivelse påmindes om regeringens och riksdagens ovillkorliga förpliktelse att tillse att envar antingen beredes arbete eller ett understöd som möjliggör en åtminstone för de yttersta behoven draglig existens. Kardinalfrågan vore givetvis att ånyo få produktionen i gång och deputationen ville i sådant syfte understryka metallindustriarbetareförbundets tidigare resta fordran att staten här skulle ingripa för produktiva företag som måst inställa driften. Bland övriga viktiga punkter i framställningen må framhållas värdandet till statsmakterna i sådana frågor som medgivandet av en avsevärd kredit åt Sovjet-Ryssland för att öka arbetstillfällena och avsättningen för inneliggande varulager, underlättandet av tillgången till jord samt ökandet av kreditmöjligheterna för sådana arbetslösa som vilja ägna sig åt jordbruk, hyresstegringslagens prolongering m. m.

Statsminister Branting svarade med en erinran om hur regeringen framlagt sitt program i arbetslöshetsfrågan samt hur den komme att fullfölja sin arbetslöshetspolitik efter de allmänna angivna riktlinjerna.

Fotograf. N. v. berg, Sthlm.

Kilich: Aug. Sjöbergs Klubbans., Gbg

STATSMINISTER BRANTING (läsande de delegerades framställning) och socialministern Lindqvist mottaga delegationen i Statsministerns ämbetsrum.

arbetslösa och därmed hela samhällets välfärd. Statsministern slöt med ett upprepande av den allvarliga maning till utjämning och icke försvaring av läget som regeringen redan tidigare funnit sig föranlåten att rikta åt olika håll inom organisationerna.

I anslutning till deputationens uppvaktning av regeringen hölls stora samtida arbetslöshetsdemonstrationsmöten å ett flertal platser i vårt land, bl. a. i Göteborg, Malmö och Örebro.

KRONPRINS FREDERIK AV DANMARK som i dagarne ingått förlovning med prinsessan Olga av Grekland, en frände till sin trolovade.
Sonsoson till Christian IX. Född 1899. Foto. Ejfäll, Kjöpm. Klisché Gots, Gbg.

Kronprins Frederik av Danmark och Island har under ett uppehåll i Cannes den 5 mars ingått förlovning med prinsessan Olga av Grekland, dotter till prins Nicolaus av Grekland och storfurstinnan Helena Vladimirovna av Ryssland. Den ingångna förbindelsen mellan medlemmar av två redan förut så starkt befryndade konungahus som Danmarks och Grekland har i de båda rikena väckt den största glädje och tillfredsställelse. Härigenom knytes ånyo bandet starkare mellan det danska konungahuset och den grekiska dynastien, vars grundläggare som bekant var konung Christian IX:s näst äldste son och prinsessan Olgas farfader konung Georg I av Grekland, en broder till Fredrik VIII av Danmark, farfader till kronprins Frederik. Förutom att det unga paret sålunda är sysslöngar äga de båda konungafamiljerna andra såväl inbördes släkt- och frändskapsband som släktförbindelser med de flesta av Europas regerande hov och avsatta dynastier. För svensk publik kan det vara av intresse att erinra om hur kronprins Frederiks farmoder, änkedrottning Louise, dotter av Karl XV, är kusin med konung Gustav V.

PRINCESSAN OLGA AV GREKLAND. Kronprins Frederiks trolovade. Brorsdotter till konung Konstantin, sonsdotter till konung Christian IX av Danmark och född 1903.
Efter senaste, autentiskt porträtt — Klisché Gots, Gbg.

Kronprins Frederik föddes å Sorgenfri Slot i Danmark den 11 mars 1899. Genom sitt friska, hurtiga och urbana väsen har han i osedvanligt hög grad tillvunnit sig sitt lands allmänna sympatier.

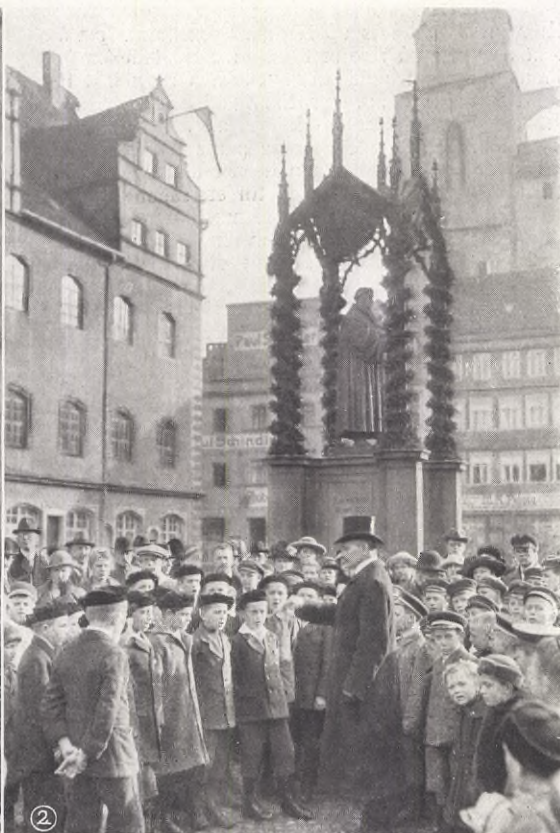
Prinsessan Olga av Grekland är född på det idylliska slottet Tatoi i Athén den 11 juni 1903. Aldrig tidigare på besök i Danmark, väntas hon nu med spånt intresse såsom landets kronprinsessa och i en framtid Danmarks drottning.

*

Världens äldsta aktiva kvinnliga gymnast fru *Theodora Melbye* har i dagarne fyllt 80 år. Fru Melbye, som är änka efter sogneprest O. Melbye, har visat en för sin ålder enastående duktighet på gymnastikens område. Av fruktan att bli lam av reumatisk värk tillgrep hon vid närmare 60 års ålder gymnastiken såsom ett botemedel. Hon hade då ej gymnastiserat sedan barndomen. Från 61 års ålder tills nu går hon slingerstegen helt upp. Såsom en erkänsla för det enastående exempel varmed hon främjat gymnastikens sak har hon hedrats med Kristiania Gymnastikförenings diploma och förtjänstmedalj i silver.

Fru Theodora Melbye. Klisché Gots, Gbg.
FRU THEODORA MELBYE; Kristiania, nyligen fyllt 80 år — världens äldsta "turnerdam", som på sin födelsedag utförde en del turngymnastiska rörelser och tilldelades diplom och silvermedalj.

TILL HÖGTIDLIGHÅLLANDET AV 400-ÅRSMINNET av Luthers inresa från en halvt frivillig fångenskap i Wartburg till Wittenberg i mars 1521, vid vars universitet han först 1508 varit teol. professor samt å vars slottskyrkport han 1517 uppskådade sina berömda 95 teser mot avlaten. Portarne voro då av trä men omgjordes senare i brons med Jeserna d'ni anbringade.

1. PORTARNA TILL SLOTTSKYRKAN I WITTENBERG MED LUTHERS TESER BRONS GJUTNA.

Efter fotografier.

Kliché Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

2. KÖRSÅNG VID LUTHERMONUMENTET.
3. STUDENTTÅGET med de fordom använda flaggorna och standaren t. o. m. med den häjserliga örnen.
4. EN AV DE MEST UPPMÄRKSAMMADE DELTAGARNA, ärkebiskop Söderblom, Uppsala.

Luthersällskapet i Wittenberg hade den 4—6 mars arrangerat en historisk *Lutherfäst* till äminnelse av att 400 år förflutit sedan reformatorn återvände från sin frivilliga fångenskap i Wartburg till Wittenberg till ny kamp för reformationens sak. Som man erinrar var det under vistelsen i Wartburg Luther fullbordade den översättning av Nya Testamentet samt påbörjade sin senare utgivna tolkning av Gamla testamentet, vilka för kristendomens utbredning varit av så genomgripande betydelse.

Vid minnesfästen märktes ett stort antal representanter för de flesta evangeliskt-lutherska kyrkor i Europa. Den svenska kyr-

kans preses ärkebiskop Nathan Söderblom, som å sitt lands vägnar på reformatorns grav nedlade en lagerkrans smyckad med de svenska färgerna, tolkade samtidigt i ett tal, hur Sverige i andligt hänseende står i större skuld till Luther än till någon annan. Talaren framlade även senare planen till bildandet av ett över nationerna stående samfund av de protestantiska länderna. Grunden till ett sådant var redan lagd genom de upprepade sammankomster som under och efter kriget hållits av fristående evangeliska kyrkomän. Med särskilt stort intresse följdes ärkebiskopens jämförelse mellan den katolska och den protestantiska kyrkan. Mot Roms metod ställde han Wittenbergs metod. Medan den förra söker nå enhet genom en stor organisation bygger den senare på en i det centrala gemensam tro med frihet för olika gestaltningar och organisationsformer. Tal. påpekade även hurusom tyska och franska katoliker haft svårare att möta än protestanterna i dessa länder.

En av de svenska representanterna, professor Knut B. Westman har efter hemkomsten berättat hur vid fästet en betydelsefull tilldragelse ägde rum, i det att största delen av det gamla till Luthermuseum inredda Augustinerklostret i Wittenberg där Luther en gång ägde sitt arbetsrum och sin föreläsningssal, kunde invigas i samband med 400-årsminnet.

Anslutningen till den imponerande högtidligheten var så överväldigande stor, att själva välkomstmötet måste försiggå i två lokaler varav den ena den minnesrika slottskyrkan, på vars portar slottet uppspikade sina teser, och inom vars murar hans stoff villar.

Flera anslående minnestal hölls och kranzar nedlades på Luthers och Melanchtons gravar. Vid högtidspredikan i stadskyrkan, som hölls av biskop Gummerus från Finland, var templet fyllt till sista plats.

Vi hänvisa i övrigt till artikeln: Ett Lutherdomens fyrahundraårsminne, ärg. XXII:13.

Till bild å sid. 389.

Den största retrospektiva *Edouard Manet-utställning*, som någonsin hållits i Skandinavien, omfattande 26 av mästarens ur skandinaviska samlingar sammanbragta verk, öppnades den 8 mars av Föreningen Fransk Konst i Nationalmuseum i Stockholm. Genom tidigare av samma förening arordnade utställningar, ägnade Corot, Degas och Renoir har svensk publik beretts tillfälle att närmare lära känna det franska måleriet under det rika och intressanta skede, varunder Manet framträdde såsom "det moderna måleriets förste man". Även om detta epitet icke längre äger karaktäristikens berättigande, intar Manet numera inom sitt lands konstnärliga elit den stora självständiga och banbrytande personlighetens så mycket oförvanskligare rangplats. För kändedomen om denna personlighets såväl märkliga utveckling som egenart lämnar nu pågående utställning, med arbeten från olika tidpunkter i hans liv, ett synnerligen värdefullt och belysande bidrag. Beundrare av hans konst skola ej heller tröttna på att studera dessa dukar, vari impressionistisk syn fångat motiven i breda, summariska penseldrag, i dristiga ljuseffekter, i ett djärvt personligt manér, som under de 50 levnadsår, som blevo konstnären tillmätta, utexperimenterades till linjens och valörens mest utsökta fulländning.

Av de många representativa målningarna återgiva vi här den monumentala kompositionen *Vyn över utställningen i Paris 1867* samt det ypperliga, typiska Manetporträttet av Antonin Proust.

Utställningen omfattar även ett antal grafiska verk, etsningar, litografier och träsnitt av Manet samt fem målningar av mästarens kvinnliga lärjungar Berthe Morisot och Eva Gonzales.

Till bild å sid. 388.

K. Dramatiska teatern i Stockholm hade den 10 mars en märkligare svensk premiär: Ernst Didrings nya skådespel *Pension Bellevue*. Motivet är gripet ur vår egen på omvälvningar så rika tid, vari människooöden slungas omkring och smulas sönder som stenarna vid ett vulkanutbrott. Det överlevande och segrande elementet i denna eruption blir karaktären som kan följa med och assimilera sig med händelsernas obevekliga gång. I Didrings pjäs är huvudfiguren en ung grevinna, som brutit med allt förgånget och rätt och slätt blivit uppapperskan Elsa på samma hotell, där hennes förnäma ståndshänder samlats i landsflykt och meningslöst livsgrubbel. Rent sceniskt blev aftonen i första rummet en seger för fru *Harriet Bosse* i den unga grevinnans roll, samt för hr. *Lars Hanson* i den unge fursiens. Rollbesättningen räknade i övrigt så förstklassiga förmågor som fru Julia Håkansson, fröken Tecla Åhlander, fru Ellen Appelberg m. fl. Särskilt efter den ypperliga tredje akten visade sig publiken starkt medryckt och gripen.

Forts. fr. sid. 388.

blik, som i kritiken värdesätter det mogna omdömet, den nobla stridsmetoden utgör hans namn den bästa garantien för att idealens jämnmått hållas. År 1910 utsågs Tor Hedberg till chef för K. Dramatiska Teatern, där hans stora insikter inom teatervärldens olika områden icke kunnat förhindra, att en opinion småningom vuxit upp vilken, enligt tidens krav, ställt en alltmera bestämd ordran att på denna viktiga post erhålla en man av facket. Såsom man erinrar slöt den långvariga teaterschismen med hr Hedbergs avgång från chefsbefattningen i början av detta år. Vi hänvisa i övrigt till biografi ärg. II:37 och text med porträtt ärg. XI:21.

Till bild å sid. 400.

Ett uppseendeväckande telegram, som i blixtljus belyser den oerhört kritiska situationen i Indien meddelar, att engelska regeringen nu satt i verkställighet den förut utfärdade häktningsordern mot den indiska folkrörelsens främste man, *Gandhi*. Ett ej mindre märkligt telegram förtäljer samtidigt att Indiens minister i England, statssekreteraren Montagu måst avgå till följe av att han på eget ansvar och utan det övriga kabinettets hörande medgivit publicerandet av ett telegram från Englands vicekung i Indien, lord Reading, vari den indiska regeringen med skarpa påyrkar att England inför orientkonferensen, med erinran av de stora tjänster Indien gjort det brittiska riket under kriget, måtte företaga en revision av den mot indiernas trosfränder i Turkiet förkrossande orättfärdiga Sèvresfreden. Efter denna traktat, varigenom Englands löfte om Turkiets integritet på det mest flagranta sätt blev brutet till Greklands favör och alla för muselmanerna heliga platser kommit i de otrognes händer, har den indiska folkrörelsen antagit en alltmera oroväckande och mot Englands välde revolterande karaktär. Genom lord Readings telegram ha gandhisternas krav ställts inför det engelska folkets opinion. Följande händelser skola utvisa om engelska riksregeringen genom Gandhis häktning skall lyckas avvärja följderna av en olycklig politik, vars orättfärdiga innebörd står fullt klar för den övervägande delen av undersåtar inom det brittiska världsväldet.

Hrr Fotografier uppmanas att vid insändandet av foto-
grafier till HVAR 8 DAG tillse, att
firmanamnet är anbragt på fotografiets baksida. **Endast**
då angives firmanamnet.

efter fotografier.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

DEN I KARLBERGS SLOTTSPARK RESTA RUNSTENEN: T. v. å sin nuvarande plats: t. h. stenen befriad från jord samt inkridad.

Ett märkligare fornminne, en gammal och från glömskan räddad *runsten* avtäcktes högtidligen den 1 mars i Karlbergs vackra slottspark, Stockholm, i närvaro av Krigsskolans officerare. Stenen, som tidigare haft sin plats vid sopstationen i Solna och där varit känd av våra runläsare, ansågs under flera år helt försvunnen, tills den för någon tid sedan återfanns kullfallen och övertäckt av jord. I syfte att bededa det märkliga fornminnet en värdigare inramning i Krigsskolans park, hemställde intendenten vid Karl-

berg kapten Knut Reuterswärd att chefen för Kungl. Krigsskolans överstelöjtnant T. af Klercker måtte ingå till riksantikvarien med begäran om runstens förflyttning till Karlbergsparken. Tillståndet gavs, och stenen, som torde datera sig från 1050 talet, pryder nu en av huvudstadens vackraste parkanläggningar, där vandrare kunna få tillfälle att studera dess märkliga runor, vilka i översättning till nutida svenskt språk äga följande lakoniska lydelse:

Anund och Torgisl låto resa stenen efter Åsgöt.

Fyll bild å sid. 387.

En bekant mynthandel i Stockholm har av en amerikansk numismatiker mottagit ett exemplar av den s. k. *Fredsdollarn* samt en Missouri halvdollar, präglad med anledning av Missouris upptagande bland Förenta staterna år 1821. Båda mynten bära årtalet 1921.

Fredsdollarn, som hugfäster minnet av världskrigets slut och symboliserar freden mellan U. S. A. och Tyskland, utsläpptes den 3 januari i år i över 1 million exemplar. Det först präglade sändes av Myntverket i Filadelfia med extrabud till president Harding.

Av Missouri halvdollarn ha utförts två varianter, en för allmänheten avsedd typ med en helt liten stjärna i talet 1821, medan å ett fåtal exemplar, varav det här avbildade utgör ett, stjärnan står betydligt högre än siffrorna.

De begge mynten äga givetvis ett högt numismatiskt intresse.

*

(Se följande sida)

SVENSKA STATENS INSTITUT FÖR RASBIOLOGI är förlagt till Uppsala där det i den gamla seminariebyggnaden med sitt förnäma läge i stadens centrum mellan Odinslund, domkyrkan, ärkebiskopsgården, universitetet och Gustavianum fått sin bostad.

Institutet som är sitt första i sitt slag i hela världen. är en självständig statsinstitution med egen styrelse, i vilken landshövding Hammarskjöld är ordförande. Det sorterar under kanslern för rikets universitet. I honom har det fått en inflytelserik gynnare och förespråkare.

Förutom chefen, professor Herman Lundborg, som ägnat en stor del av sitt liv åt rasbiologisk forskning, äro vid institutet anställda: en statistiker och souschef, aktuarien J. F. Linders, en läkareassistent, doktor G. Dahlberg, en antropolog, kand. W. Krauss, en genealog, fröken Ella Heckscher, en kvinnlig reseassistent, Fru Stina Dahlberg samt en fotograf, herr E. A. Ohlsén.

Inom vårt land ha under årtal framstående män och kvinnor arbetat på att få ett sådant institut till stånd, vilket i och med riksdagens beslut den 13 maj 1921 kröntes med framgång. Bland de mest verksamma må nämnas förutom professor Lundborg själv: Karolinska institutets rektor, professor F. Lennmalm, professorerna V. Hultkrantz och H. Nilsson-Ehle, vidare undervisningsrådet, doktor W. Björck, fröken Ellen Key och friherrinnan Ebba Palmstierna, vår ministers i London maka. Betydande riksdagsmän ur alla partier ha givit saken sitt stöd.

De bästa välönskningar för framtiden komma med all säkerhet att följa institutet och dess forskare vid deras betydelsefulla arbete ute bland Sveriges folk.

Överst: PROFESSOR HERMAN LUNDBORG. *Rasbiologiska Institutets chef: Därunder t. v. aktuarien J. F. LINDERS, Institutets statistiker och souschef, t. h. FRÖKEN ELLA HECKSCHER, Institutets genealog.*

Nederst: INSTITUTETS BYGGNAD I UPPSALA (t. h.) med Heliga Trefaldighetskyrkan.

Kunniga män i vårt land ha fastslagit, att Sverige är det äldsta självständiga rike i hela Europa. Det folk, som förmått utföra ett dylikt kraftprov och som fortfarande i kulturellt avseende håller sig i främsta ledet, kan ej vara av undermålig beskaffenhet. Det måste ha gott gry i sig. Ingen tvivlar väl heller på detta, varken inom eller utom Sverige. Naturen har sålunda varit givmild mot oss svenskar, något att vara tacksam för. Nu är det emellertid så, att intet folk fått privilegium på att för alla tider få behålla en dylik rangställning. Somliga folk utvecklas och förädlas, andra åter urarta och gå under. Många orsaker samverka härvidlag.

Varje folk hotas i mer eller mindre hög grad av två slag av fiender: dels yttre, dels inre. Om landets yttre fiender — rovlustna grannar eller hela maktgrupper — skall ej här ordas. Det hör politiker och statsmän till att i görligaste mån avvärja dylika faror. De inre fienderna, som ofta äro ännu farligare, hjälpas åt att fräta sönder folken i deras kärna, åstadkommande urartning och rasfördräv. Ingen klarsynt människa kan und-

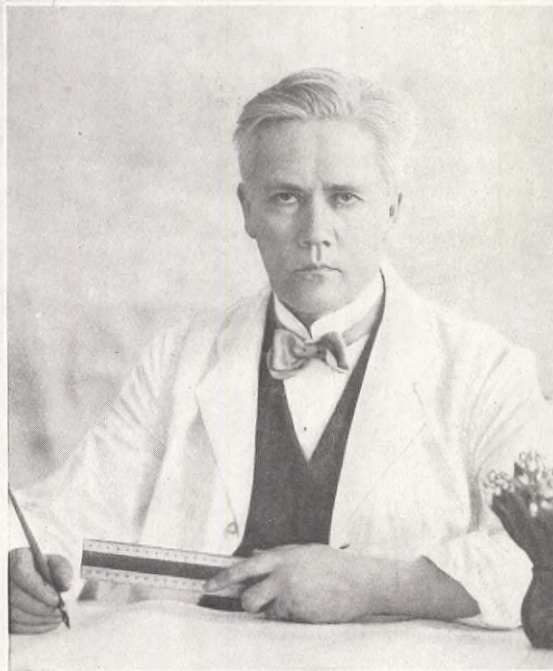
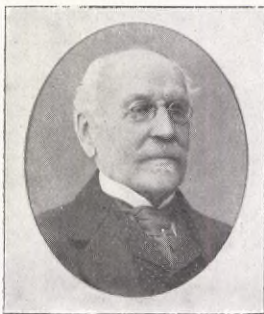

Foto. H. Lundborg, Uppsala.

gå att märka, att de europeiska folken svårt ansittas av sådana fiender. Världskriget med sin enorma ödeläggelse av folk, gods och guld talar för visso ett nog så tydligt språk även i detta avseende. Det gäller nu att bygga upp ej blott byar och städer utan framför allt ett kraftigare och ädlare släkte. Ett verkligt godt folkmaterial är ett lands dyrbaraste klenod, som det under inga förhållanden får avhända sig. Goda hem måste grundas i tillräckligt stort antal för att hålla ras-kraften uppe. Aldrig så utmärkta miljöförbättringar föra ej enbart till målet. För icke länge sedan, då tillgången på födoämnen var mycket knapp i Europa på grund av kriget, tvingades folk att införa livsmedelsransonering i en eller annan form för att undgå en katastrof i form av hungersnöd. Man kan fråga sig, när skolden sargade och blödande folken i vår världsdel tvingas att bättre än hittills hålla med folkmaterial och i tid se till, att en god rekrytering av släktet kommer till stånd? Det sker nu en misshushållning i dessa hänseenden i stora delar av Europa, som gör ett sorgligt intryck på alla dem, som klart inse, hur orätt vi handla mot våra efterkommande. De folk som ej längre förstå värdet av sunda och starka barn, utan hellre vilja leva ett egoistiskt liv dem förutan, kunna ej äro heller värda att bestå i konkurrens-kampen; de må gå under och lämna plats för

Forts. å sid. 399.

G. A. LÖWENHJELM.
Kammrherre. F. d. Överste.
Sthlm. — 80 år 22 mars.*

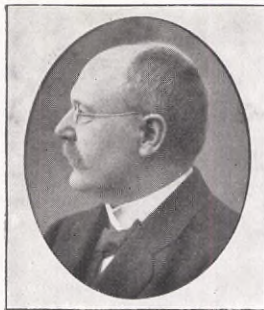
L. STENDAHL.
F. d. Förste Stadsfiskal. - Sthlm.
70 år 22 mars.*

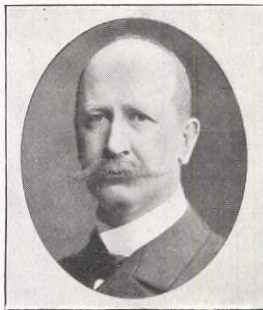
B. F. E. HASSELROT.
Hovrättspresident. — Malmö.
60 år 23 mars.*

S. G. A. CAVALLIN.
Major. — Lund.
60 år 17 mars.*

J. G. J. SON EKEHORN
Professor. — Stockholm.
65 år 22 mars.*

J. E. JOHANSSON.
Professor. — Stockholm.
60 år 22 mars.*

G. W. PETERSSON.
Professor. — Stockholm.
60 år 17 mars.*

A. E. ÅSTRÖM.
Undervisningsråd — Stock-
holm. — 55 år 19 mars.*

A. L. E. STOCKHAUS.
Grosshandlande — Stockholm.
60 år 10 mars.*

D. A. PETRÉN.
Med Dr. Överinspektör.
Sthlm. — 55 år 17 mars.*

J. R. DAHL.
Med. Dr. — Stockholm
50 år 10 mars.*

H. R. ÅKERSTEDT.
Ex. Prov. läkare. — Malmö.
50 år 5 mars.*

W. E. KLEMMING.
Arkitekt. Direktör. — Stock-
holm. — 60 år 17 mars.*

G. E. ÅSBRINK.
Redaktör. — Stockholm.
55 år 22 mars.*

S. H. R. WENNBERG.
V. konsul. — Stockholm.
50 år 4 mars.*

J. E. MÅRTENSSON.
Stationsinspektör. — Halls-
berg. — 50 år 20 mars.
Klitché: Aug. Sjöbergs Klitchéanst., Gbg

* Data å nästa sida.

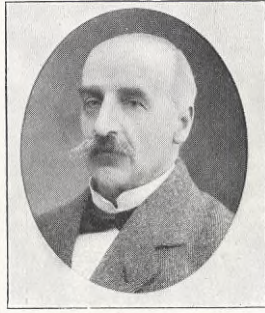
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

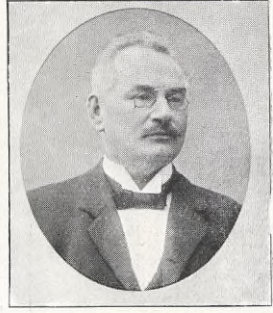
O. HEDIN.
F. d. Skogsförvalt. re. — Trosa.
75 år 7 mars.*

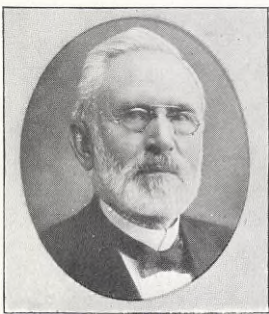
J. N:SON HÅÅRD.
Rådman. — Falköping.
65 år 22 mars.*

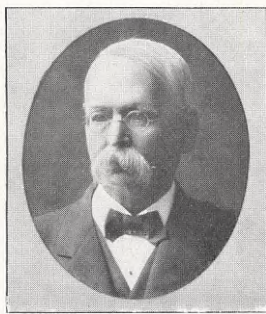
G. L. LUNDGREN.
Grosshandlande. — Laholm.
60 år 9 mars.*

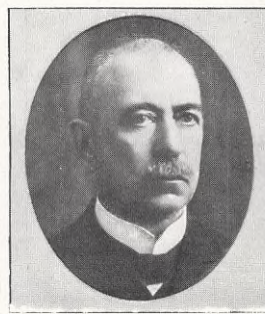
J. LUNDIN.
Direktör. — Jönköping
60 år 19 mars.*

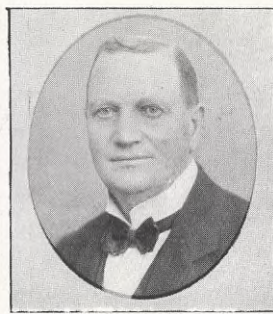
J. BOHMAN †.
Grosshandlande. Filantrop. —
Sthlm. — F. 1837. † 7 mars.

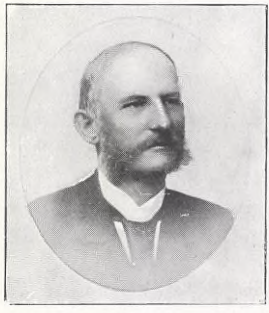
N. A. MATHESIUS †.
F. d. Lektor. — Skara.
F. 1837. † 6 mars.*

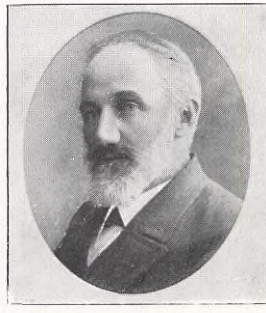
C. P. J. FOGELIN †.
Borgmästare. — Trosa.
F. 1859. † 9 mars.*

J. E. LINDBOM †.
Fabrikör. — Lysekil.
F. 1864. † 8 mars.*

E. O. ALMGREN †.
F. d. Bruksägare. — Stock-
holm. — F. 1842. † 1 mars.*

J. A. JANSSON †.
Häradshövding. — Djuvö gård.
F. 1858. † 23 febr.*

S. SWEDBERG †.
Åkeriägare. — Stockholm.
F. 1861. † 4 mars.*

P. W. ASKLUND †.
Dir. i O. Askunds bag.-a. b.
Göteborg. — F. 1883. † 24 febr.
Kliche: Aug. Sjöbergs Klichéband, Gbg

* Data här nedan.

GUSTAF LÖWENHJELM. Ulfjn v. Skån. dragonreg. 62, major där 89, transp. t. Kronpr. husarreg. 90, övlfjn v. Livreg. hus. 92, överst o. chef f. Norrl. dragonreg. 95, avsk. ur krigstj. 04. Adj. h. Kronpr. 81, kammarherre h. Kronpr. 83, Led. av dir. ö. Danviks hosp.

LARS STENDAHL. Utg. fr. lantb.-skola 70, mej.-assist. i Hall. 1. 73, godsäg. där 75-80; anst. v. Stockh. stads poliskår 80; bitr. stadsfiskal 86, 3:e stadsfiskal o. tf. detekt.-chef 96, detekt.-chef o. andre 02, förste stadsfiskal 04-21. Led. av Riksd. F. K. 10-12. Biografi o. helsid.-portr. arg. XXII: 30.

BERNDT HASSELROT. Stud. 81, hovr.-ex. 85, v. hvd 88, fiskal i Göta hovr. 92, ass. där 94, i Svea hovr. 96, rev.-sekr. 1900, I. O. suppl. 05, Just.-ombm. 06 o. 07-13, pres. i Skån. hovr. sistn. år, statsråd o. chef f. Just.-d-p. 14-17. Jur. hvd-dr. i Lund 18, bl. ett flertal komm. ordf. i bankkomm. 07-08, i strafflagskomm. 16. Ordf. i styr. f. Sv. tändstick. a.-b. o. Vulkans tändst.-fabr. a.-b., i Katrinefors a.-b. Kommend. m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. arg. XV: 49.

GUSTAF CAVALLIN. Ulfjn v. S. Skån. inf. reg. 83, kapt. 02, major i res. 12. Ordf. i styr. o. verkst. dir. i Torna m. fl. här. sparb. sdn 13, mång-årig led. i fattigv.-styr. samt stadsfullm. i Lund. Ordf. i Skån. skytteförb. verkst. utsk. v. ordf. i skyttens vännar i Malmö.

GUSTAF EKEHORN. Stud. 78, fil. kand. 81, med. kand. 85, med. lic. 88, med. dr. 91. Tf. projekt. v. Karol. inst. 88-89, aman. v. Seraf.-lasar. 89-90, underkir. där 91-92; doc i kirurgi v. Upps. univ. 92-93, lasar.-läk. i Härnösand 92-98, i Sundsvall 98-09. Professor i kir. v. Upps. univ. o. överkir. v. Akad. sjukh. där 09-16, sdn sistn. år prof. i kir. v. Karol. inst. samt överkirurg v. Seraf.-lasar. Led. a. Vet. soc. i Upps.

JOHAN JOHANSSON. Stud. 79, med. lic. 89, med. dr 90, doc. i fysiologi v. Karol. inst. 90-91, labor. i exper. fysiol. där 91-01, statistiker i M. dic.-styr. 99-11, bitr. i Fångv.-styr., i hälsov.-ärend. sdn 1900. Professor i fysiol. v. Karol. inst. sdn 01. Led. av Vetensk.-akad. Led. av reglemen-ter-komm. 04-10, av tuberk.-komm. 05-08, av komm. ang. Gymn. cen-tralinst. omorgan. 10-12. Led. av dir. f. Veterinär inst. 03-12 av dir. f. Gymn.-centr. inst. sdn 04, dess ordf. sdn 20.

WALFRID PETERSSON. Stud. 80, fil. dr 90, statsgeolog 97-01, tf. lckt. i miner. o. geol. v. Tekn. högsk. 98-01, sdn sistn. år professor där i grav-vetenskap; förestånd. f. Bergshögsk. sdn 03. Led. av Ing. vetenskapsakad.

AXEL ÅSTRÖM. Stud. 86, fil. lic. 94; efter tjg. i Stockholm adj. v. Norra latinlärov. där 02, förestånd. f. Lycæum f. fl. 03-10, rektor v. Kungs-holms realsk. 10-14; sistn. år läroverksråd. Undervisningsråd och led. av K. Skolöverstyr. läroverksadv. 19. Led. av Kungsh. förs. skoloråd 20. Sekr. h. styr. f. Sv. lärare-sällsk. 98-14, ordf. i Stockholms lär.-sällsk. 13-14.

A' BIN STOCKHAUS. Deläg. i Stockhaus & Co., Stockh. rund. 84, del-äg. sdn s. å., ombild. t. a.-b. 18, verkst. dir. s. å.

ALFRED PETRÉN. Stud. 85, m.-d. lic. 94, med. dr. 08. U.-läk. v. Lunds asyl 94-95, bitr. läk. v. Vadsstena hosp. o. asyl 95-05, tf. asylläk. v. Upps. asyl 02-04, aman. i Medic.-styr. 05-09, bitr. läk. v. Stockh. hosp. 05-09, tf. insp. f. Sigtuna sjukh. 05-09; docent i psykiatri v. Karol. inst. 09-18; tf. överinsp. f. sinnessvården i riket sdn 09, sdn s. å. mod.-psyk. insp. f. sinnessj.-o. epilept.-vården. Led. av styr. f. Stat. alkohol.-anst. å Venn-garn sdn 17, led. av styr. f. Stat. uppfostr.-anst. å Bona sdn 19. V. ordf. i Stockh. stads nykterh.-nmd sdn 16. Red. f. Tidskr. f. Nykterhetsnämnd.

derna. Led. av Riksd. F. K. sdn 12; varit suppl. el. led. av ett flertal utsk., numera led. av 2:a lagutsk. (Sociala lagutsk.)

ROBERT DAHL. Stud. 93, med. lic. 02 med. dr. 20, prakt. läk. i Stockh. som spec. i magsjukd. sdn 05; läk. h. prins Eugen sdn 19.

ROB. ÅKERSTEDT. Stud. 89, med. lic. 99, efter en del förordn. ex. prov.-läk. i Alnö 02, prov.-läk. i Västerhaninge 13, åter ex. prov.-läk. i Alnö sdn 18.

WILHELM KLEMMING. Elev v. Tekn. högsk. 81, v. Tekn. skolan i Stockh. 82-84, sdn sistn. är prakt. arkitekt. Grund. av ö. verkst. dir. följ. bol.: a-b. Clara badinrätt. 89, fastigh.-a-b. Orion, a. b. Urbs, Centralbad. tvättinrätt. a-b. 14, Centralbad. sapon. o. tvalfabr. a-b. (numera a-b. Triton) 14. Verkst. dir. i Bällstavikens a-b. sdn 15; styr.-led. i a-b. Lidingsö villastad 06-19, Lidingsö trafik a-b. 13-19. Led. av styr.-na f. Stockh. stadshypot.-fören. sdn 09, Stockh. fastigh.-eg.-fören. sdn 10, Sv. natur-skyddsfören. sdn 11; ordf. i styr.-na f. Sv. fastigh.-eg.-fören. sdn 16, Lilla Alby byggn.-nmd innev. år. Ritat o. byggt Stockh. allm. telefonstat (äldre delen m. tornet), Clara badinrätt., Centralbadet; utf. ritn. t. Sturebadet samt Åtskill. badinrätt. i Sverige o. utl., samt ritat o. byggt en del bostads- o. affärshus i Stockholm.

GUSTAF ÅSBRINK. Stud. 86, fil. kand. 90. Medarb. i Stockh. Dagbl. 90-93, red.-sekr. i Sv. Dagbl. 97-95, huv.-red. o. utg. av Hålsingb. Dagbl. 99-08, utg. av Thalia 10-12. Anst. i a-b. Norstedt & Söners förl.-litt.-avd. i Almqvist & Wicksells a-b. 08-10 o. h. a-b. Hassse W. Tullberg som chef i litt.-avd. sdn 17. Synnerligen verksam inom vårt turist- o. trafikväsen. Led. av styr. f. Sv. trafikförb. o. förl. t. flertalet av förb. reklamtryck. Repres. v. olika in- o. utl. turist- o. traf.-kongr. Led. av komm. f. skand. samarbete inom turisttrafiken m. H. komm. Led. av styr. f. Sö. Sv. press-fören. 99, v. ordf. 01-06, ordf. 06-08; Led. av Publ.-klubben o. deleg. f. dens. v. nord. o. internat. journ.-kongr.

HARRY WENNBERG. Inneh. av a-b. Harry Wennberg, Stockh. Har företrädesvis egnat sig åt frimärksväsendet; Led. av Sv. filatelistfören. sdn 96, har han i hög grad verksamt bidragit till dess anseende inom o. utom vårt land, led. av fören.-styr. sdn 10. Led. av Sv. Flagg. dags verkst. utsk. o. led. av dess styr. sdn 16. Inom kronprinsessans beklädn.-fören. har han organ. utgiv. o. försäljn. landstomsfrim. o. därmed tillfört fören. omkr. en halv mill. kronor. Led. av Stockh. landstomsförl. sdn 18 o. mångårig led. av dess ekonomist.-; led. av Sv. landst.-fören. centralförl. sdn 19 o. led. av dess verkst. utsk. Initiativtag. t. landst.-förl. garanti-fören. o. led. av dess styr. sdn 21. Inlade stor förtj. om möjlighö. av Frödingsstodens resande på Djurgården. Norsk vicekonsul i Stockholm sdn 10.

OLOF HEDIN. Utg. fr. skogsskola 72, överskogvakt. v. Hellefors br.

a.-b. 75-16, skogsförvalt. v. häradshövd. Tillbergs egend. 17-21. Nämndeman 99, ordf. i Bergslag. skogvakt. förb. 98-21, led. av Skogsv. förb. centralstyr. 01-21. På sin tid led. av kyrko- o. skolråd, komm.-nmd; ordf. i pens.-nmd.

JOHAN HÅRD. Efter genom. folk.-o. folkhögsk. köpman i Falköping under 43 år. Huvudman i sparb. sdn 90, led. av kyrkoråd sdn 94, kyrkovård sdn 1900. Led. av stadsfullm. 03-05, v. ordf. i kyrkost. 10, stift. av Falbyg. hembygds- o. forminn.-fören. 21.

CARL LUNDGREN. Grosshandl. i Laholm. Led. av stadsfullm. sdn 98, ordf. sdn 13; led. drätselk., v. ordf. i fattigv.-styr., ordf. i föreläs.-fören.-styr.-led. i sparb., göteborg. banks avd.-kont., vattenverket, dispensärstyr.

JOSEF LUNDIN. Utg. m. avl. stud.-ex. fr. Göteborg. hand.-inst. anst. 85 h. Jönk. jur. byrå, vars avd.-kontor i Jönköping. han sdn 91 förestätt. Deläg. i Lundgrenska tryck., dir. f. a-b. Stadsparakens turisthotell.

NILS ARON MATHESIUS †. Stud. 54, adj. v. h. allm. lärov. i Skara 69 v. lekt. i lev. spr. i Vänersborg 74, dito i Skara 81-91. Led. av Gramm' komm. 78, av lärov.-komm. 83, ordf. i styr. f. Skara h. skola f. fl. under ett 20-tal år, led. av dir. f. läroanst. i Skara f. överär. dövt. 84. Stadsfullm. 79-90.

CARL PETER JOHAN FOGELIN †. Stud. 78, hovr.-ex. 89, v. hvd. 92, borgm. rådm. i Skövde 97, v. aud. v. Karlsborgs garn. 1900-02; borgmäst. i Trosa sdn 01.

JOHAN LINDBOM †. Etabl. 83 firma i eget namn i Lysekil f. tillv. av fiskredsk., segelmak. samt i skeppsförn. Led. av komm.-fullm. t. 03, led. av stadsfullm. sdn sistn. år. Styr.-led. i Göteborg. banks avd.-kontor, sparb. (ordf.), Lysekils järnv.-a-b., Bohus sjöass.-fören., ångf.-a-b. Bohuslän (verkst. dir.), Lindboms rederi-a-b. (verkst. dir.)

ELIS ROBERT ALMGREN †. Anst. v. unga år i Forssa bruk till vilket han senare blev äg. samt övertog som disp. t. 12. Samtid. Verkst. dir. v. a-b. Carl o. Dan. Indebetou. Överflytt. t. Katrineh. o. sen. t. Stockh. På sin tid led. av styr. f. Oppunda här. sparb. samt dess styr.-ordf. t. 17. Led. av styr. f. Södermanl. e. banks avd.-kontor 03.

ALFRED JANSSON †. Äg. Dyrö gård i Stockh. skärg. Ordf. i komm.-nmd o. st. sdn 23 år, nämndeman 25 år. Här.-domnre, landstingsman, led. av vägstyr.

SVEN SWEDBERG †. Egnade sig efter underoff.-tjänst v. Svea art.-reg. åt åkerförelsen inom vilken han intagit en synnerligen framskjuten ställning. Ordf. i styr.-na f. Sv. traf.-billäg. riksförb., Stockholms dröskäg.-fören., Dröskäg. lmköpsfören., v. ordf. i styr. f. Koop. fören. Aut.-likvagnstyr.-led. i Åkeriäg. ömsesid. olycksf.-försäkr.-bol.

Red. av V. P.-G. är särskilt tacksam

dels för **allra snaraste insändande** av till införande begärt porträtt;

dels för **nogsamt ifyllt blankett** med personalier;

dels för insändande av **allra senaste porträtt**, vilket oskadat åter-sändes.

Alla kostnader för införandet bestridas av H. 8. D.

RASBIOLOGI.

Forts. fr. sid. 396.

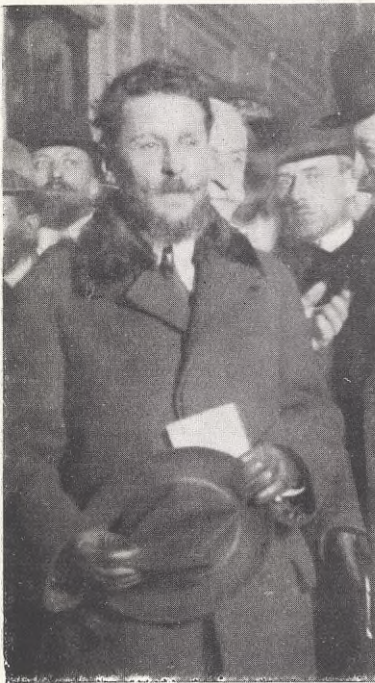
andra stammar som äro i högre grad medvetna om si a plikter och om vad naturen av dem fodrar.

Vår tids allmänna hygien har utträtt betydelsefulla ting, som vi alla veta. Den individuella folkhälsan har högeligen förbättrats. Härav följer dock ej, att raskraften hållit jämna steg, utan det är tvärtom så, att urartningen ökats. Likartade fenomen kunna konstateras hos äldre kulturfolk som gått under. Helt nya vetenskaper — ärftlighetsforskning, rasbiologi och rashygien — kasta bjärt ljus häröver. Skandinaviska forskare ha nedlagt ett mycket energiskt och målmedvetet arbete inom dessa viktiga kulturområden. Det är knappast någon tillfällighet att breda lager av Sveriges folk hastigare än i andra länder insett betydelsen av rasbiologisk forskning. Man har fylkat sig kring läkare, biologer och sociologer, då de yrkat på kraftiga åtgärder för att motarbeta den överhandtagande degenerationen. Svenska politiker och statsmän ha med stor beredvillighet upptagit och granskat forskarnas krav och funnit dem värda allt beaktande. På så sätt har ett enigt svenskt folk gi-

vit den övriga världen ett lysande föredöme. På den stora raskongressen i Amerika förra året gav kongresspresidenten, den ryktbare paleontologen, prof. Osborn i New York sin eloge åt svenskarna för deras stora framsynthet. Folkens självbevarelsedrift kommer tvivelsutan att i en snar framtid framtinga rasbiologiska forskningsinstitut i det ena landet efter det andra. De äro små fyrbåkar, som lysa upp i mörkret. Har man en gång vant sig vid ljuset, vill man sedan ej girna åter vandra i mörkret.

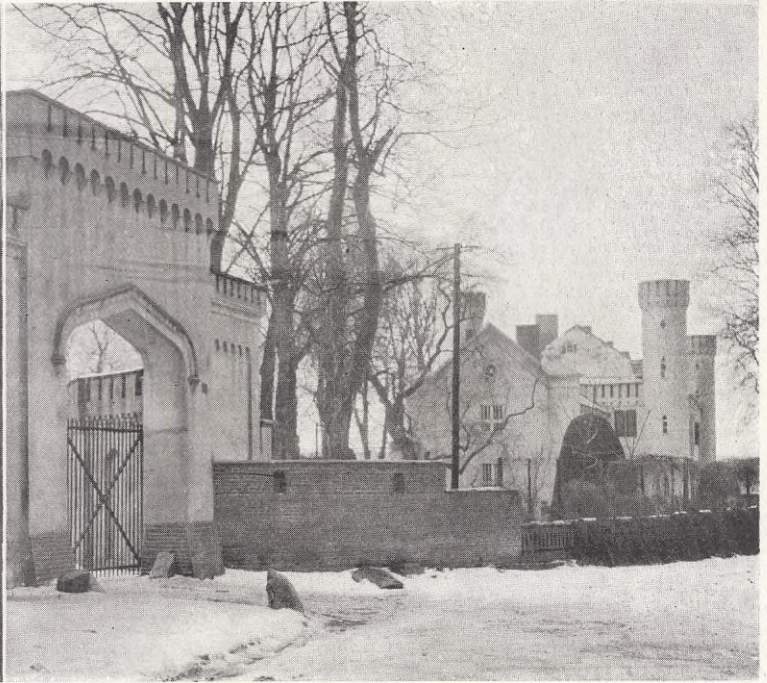
Det är forskarnas sak att gå i spetsen här liksom på andra områden. Vår kunskap vidgas. Sociala reformer följa i dess spår.

Vi som nu arbeta i främsta ledet vid vårt svenska rasbiologiska institut, äro fullt medvetna om, att man ställer förväntningar på oss, icke blott inom landet, utan också i andra länder. Må det lyckas oss att infria dessa förhoppningar till gagn och välsignelse för dem som taga arv efter oss. Utan förståelse och ekonomiska uppoffringar från de nu levandens sida går det säkert ej.

Efter fotografier.

ITALIENS NYE UTRIKESMINISTER, SCHANZER, ett av det nya Italiens främsta politiska namn

Kliché: Göts Ribbörä & Klichéanstalt, Gbg.

TYSKT MEDELTIDA JUNKERDÖME ÅTERUPPSTAR. Slottet Petzow vid Potsdam vars godsherre baron von Kaehne nedskjuter varje främling som han anträffar inom sitt område.

H. 8. D. återger härmed bilden av den nya italienska regeringens utrikesminister Schanzer, den bekante framgångsrike ledaren för Italiens delegation i Washington. Vid kabinettet Factas bildande i slutet av februari efter en nästan månadslång ministerkris betraktades den omständigheten, att i spetsen för detsamma ställts tvenne tidigare finansministrar, nämligen dess konseljpresident Facta och dess utrikesminister Schanzer, samt dess sammansättning i övrigt som tecken på en med Genua-konferensen förknippad förestående politisk nyorientering i riktning mot Frankrike. Följande händelser synas ha bekräftat detta antagande. Efter av Poincaré uttryckt önskan om sammanträffande med Italiens nye utrikesminister hade denne, på återvägen från Washington, i Paris en konferens med Frankrikes mäktige man. Resultatet av mötet är okänt, men torde detsamma ha behandlat vissa punkter, vari önska ömsesidig klarhet före det stundande Genuamötet, vilket nu med all bestämdhet tros komma att begynnas i påskveckan den 10 april.

*

Ett *feodalvälde* som man kunde tro tillhöra en länge förgången tid, florerar ännu såsom en sista rest av junkerdömet i Tyskland. Å det härmed i bild återgivna, ej långt från Berlin belägna slottet Petzow vid Potsdam regerar en familj von Kaehne, vars manliga medlemmar, far och son, skildras såsom verkliga utry-

per för preussiska junkrar. Så långt slottet Petzows ägor sträcka sig hava dessa båda herrar skapat ett skräckvälde genom att skjuta skarpt på en och var misshaglig, som visar sig innanför godsets gränser. Bådeker för Berlins omgivningar innehåller t. o. m. en fullständig varning för främlingen att beträda detta område. Historien har nu fått en allvarligare karaktär i det att en lidelsefull opinion väckts mot Petzows innehavare, sedan dessa råkat svårt sära en arbetare och dessutom dragit starka misstankar på sig att ha förorsakat döden för en annan person, vilken ansågs försvunnen och sedan återfunnits som lik i Petzows skog. Enär dock inga bindande bevis kunnat förebringas i denna mystiska affär har den tyska rättvisan fått nöja sig med att åtala baron Kaehne för olovligt innehavande av skjutvapen.

Efter fotografier.

Kliché: Goos, Gbg.

GANDHI. Ledare av den sig allmer utbredande revolten mot det engelska väldet, har i dagarna häktats, en åtgärd vars följder knappast kunna t. v. överskådas.
Text å sid. 394.

**För medarbetare
att beakta! - - -**

Insända manuskript returneras endast om returporto bifogas.

För manuskript utan returporto ansvarar redaktionen icke.